

Krása svadobného obradu

Jozef Domin

24. júna 2019 † Kultúra † Etiketa

Svadobný obrad, tak ako ho ustanovila katolícka Cirkev je nielen posvätením stavu manželského, ale aj spoločenskou udalosťou a v neposlednom rade príležitosťou na prezentáciu krásy či už konkrétnych účastníkov alebo obradu samotného. Cirkev, vedomá si toho, že požehnáva zväzok medzi mužom a ženou, ktorý má vytrvať až do smrti, vždy podporovala zdôrazňovanie výnimočnosti tejto udalosti v živote sobášneho páru. Tomu zodpovedá maximálna krása a dôstojnosť celej udalosti. Môžeme povedať, že pre ľudí v minulosti to bola určite udalosť s najväčšou prezentáciou krásy v ich živote. Väčšina žien považovala svoje svadobné šaty za najkrajšie, aké kedy mali a svoj výzor v deň sobáša za vyvrcholenie svojho ženského putovania ku krásu. Je to nakoniec aj logické, keďže v prirodzenom ráde je krásu ženy určená na prilákanie muža, tak v štádiu keď sa završuje tento proces musí byť snaha o prezentáciu vlastnej krásy najväčšia.

Predvedme si ideálnu svadbu, po akej asi túži každá kresťanská nevesta, obrazom aj slovom.

1.) Šaty

Predpokladáme samozrejme, že každá nevesta je krásna sama o sebe (predovšetkým pre svojho snúbenca) aj keby mala oblečené montérky, avšak ku krásu svadobného obradu patria krásne šaty. Biela farba šiat symbolizuje nevinnosť a závoj cudnosť. Biele čipky, riasenie, komplikovaná štruktúra dodávajú neveste auru éterickosti a oduševnenosti, akoby poukazovali na duchovný rozmer obradu, ktorý je posvätný.

2) Priateľky

Nevestu sprevádzajú jej slobodné priateľky. Väčšinou ako staršie družičky. Vydaté priateľky sa v spoločnosti svojich manželov a detí zdržujú v periférnych oblastiach obradu, keďže „najkrajší deň“ už majú za sebou. Tento deň je oslavou nevesty a jej krásy. Slobodné priateľky sú tiež v bielom, lebo sa predpokladá, že sú tiež nevinné. Participujú na prezentácii krásy, pretože ešte stále majú lákať a svadba priateľky je na to najlepšou príležitosťou.

3) Otec

Otcovia bývajú veľmi hrdý na svoju dcéru a jej krásu. Častokrát si ani nevedia vysvetliť, ako sa mohli podieľať na vzniku niečoho tak pôvabného. Preto patrí k ich privilégiam, že nevestu privádzajú k oltáru. Je to aj ich veľká chvíľa. Môžu s dôstojnosťou ukázať seba ako autora tejto krásy a ako zhovievavého darcu, ktorý vie, že obdarovaný väčšinou nie je hodný ich daru, ale oni mu blahoskonne prepáčia tento nedostatok. Oblečenie otca má byť čo najkonzervatívnejšie a najdôstojnejšie. Má byť vzorom pre zaťa a symbolom rytierskej ochrany rodiny a najmä jej dámskych členov.

4) Družičky

Detské družičky symbolizujú okolo nevesty jej budúce materské očakávanie a krásu materstva. Svojou nevinnou krásou dopĺňajú zrelú ženskú krásu nevesty a zároveň ukazujú prvoradý zmysel manželstva: plodenie a výchovu detí. Svadba bez detí je suchopárna a ochudobnená o plnosť krásy. Radosť detí zo svadobného obradu sa takmer vyrovná radosti nevesty. Dievčatká hrdé na to, že môžu poletovať okolo „princeznej“ nevesty a chlapci hrdí na to, že môžu pózovať okolo dospelaj ženy, ktorej krásu si uvedomujú s nevinnosťou a radosťou ich veku.

5) Ženích

Ženích je k svadbe nevyhnutne potrebný. Nároky na krásu muža našťastie nie sú také vysoké ako na krásu nevesty. Samozrejme určitý šarm, nech už je jeho navodenie akokoľvek záhadné a častokrát postrehnuteľné len pre nevestu, je významným doplnkom šťastného manželstva. To čo však potrebuje predovšetkým je mužnosť, odhodlanie nezutekať od oltára, nech sa v kostole deje čokoľvek a samozrejme pevnú kresťanskú vieru. Tá je jeho najväčšou ozdobou. Je zároveň zárukou pre nevestu, že ju bude manžel ctíť a milovať až do

smrti; aj v čase keď už bude jej krása rozpoznateľná len na svadobných fotografiách. Okrem šarmu a viery, by mal ženích svojim oblečením dopĺňať krásu svojej nevesty a jej šiat čo možno najväčšou eleganciou. Na rozdiel od otca nevesty, ktorý reprezentuje strohú dôstojnosť, má ženích nárok a povinnosť predstavovať mladú a radostnú eleganciu. Tomu zodpovedá pestrá viazanka, švihácke doplnky a určité dandyovské prvky v ošatení.

6) Cirkev

Podľa cirkevnej náuky si sviatosť manželstva vysluhujú manželia navzájom; nie kňaz ako sa mnohí mylne domnievajú. Cirkev zväzok požehnáva a posväcuje, čiže dáva sobášu metafyzický a mystický rozmer. Sekundárne ho však naplňa aj krásou. Krásou duchovnou ale aj materiálnou, zmyslami vnímateľnou. Krásne rúcha kňazov a miništrantov dotvárajú celkovú atmosféru vizuálneho čara obradu. Utvrdzujú pár aj jeho okolie vo vážnosti tohto úkonu, v jeho nezmeniteľnosti a večnosti. Celý obrad prestupuje duchovná vznešenosť, badateľná aj na tvárach zúčastnených. Krása odhodlania a viery.

7) Slovo Božie

Nadzemská krása a ušľachtilosť viery bude sprevádzať manželov celý život. Bude im oporou v časoch zlých aj dobrých. Architektonickú krásu chrámu dopĺňa duchovná krása Božieho slova. Pod klenbou kostola znejú slová večnej Pravdy. Kňaz pripomína páru jeho povinnosti voči Bohu a ľuďom. Pár načúva vedomí si vážnosti tejto chvíle, predchnutý posvätnou bázňou pred vznešenou krásou svojho sľubu.

8) Matka

Vedľa ženícha prichádza jeho matka. Žena, ktorá má byť vzorom pre nevestu. Vzorom zbožnosti a materstva. Jej krása je nevypovedateľná, nezatieňuje krásu nevesty ale naopak ju zdôrazňuje. Okolo

nevesty sa vznáša duchovná krása jej prosby. Proší Boha, aby obdaril nevestu deťmi, aby bola šťastná s jej synom, aby v nej našla oporu v starobe. Matky na svadbách sú krásne svojim dojatím, svojimi slzami, svojou nádejou. Ich krása je v majestátnosti matky, strážkyne krbu, ochotnej položiť život za svoje deti a rodinu. To všetko je na skutočne kresťanskej svadbe vidieť a matka horí krásou rodinného krbu, ožarujúc chrám svojou láskou.

9) Zbožnosť, odovzdanosť a pokora

Zbožná nevesta vyžaruje svojou bážňou pred Bohom takú duchovnú krásu, že šaty sú pre ňu skutočne len doplnkom. S pokoru predstupuje pred Nášho Pána a prosí o pomoc. Chce byť dobrou manželkou a dobrou matkou. Pozná svoju slabosť a je si vedomá veľkosti svojej úlohy. Nič nenechá len na vlastné sily, všetko odovzdá do Božích rúk. Táto odovzdanosť zbožnej nevesty dojíma svojou krásou ostatných veriacich a upomína ich na vlastné svadobné sľuby a manželské povinnosti.

10) Láska, dôvera a vernosť

Snubné prstene symbolizujú puto vernosti, ktorým sú manželia zviazaný na celý život. Ruka ženy, jemne a odovzdane vložená do ruky muža, ktorý jej vkladá na prst obrúčku nás uchvacuje svojou vizuálnou krásou, odovzdanosťou a dôverou. Jemnosť muža, s ktorou vkladá obrúčku naznačuje povinnosť chovať sa k svojej manželke a matke svojich detí s čo najväčšou ohľaduplnosťou a rytierskosťou. Z celého gesta, tak často zobrazovaného v umení, vyžaruje polarita krásy medzi ženskou jemnosťou a mužskou silou. Tu, v tajomnom spojení, vytvárajú nedeliteľnú jednotu.

11) Viera

Celým obradom nás sprevádza neviditeľná prítomnosť nášho Pána. On stojí v chráme tiež ako večný Ženich svojej Cirkvi a vytvára tak nadzemský protipól voči páru, ktorý je práve sobášeny. Katolícky pár, ktorý si uvedomuje túto skutočnosť, musí byť uchvátený krásou Božej milosti, ktorá mu umožnila spojiť krásu telesnú, ľudskú lásku a plodnosť s krásou Božskou, s Božou láskou a s plodnosťou Ducha Svätého. Veriaci pár, v stave milosti posväcujúcej prijíma Telo nášho Pána Ježiša Krista, prijíma ho spoločne, už ako jedno telo a jedna duša. Na manželské lôžko budú ulíhať v tomto stave milosti, aby naplnili krásu manželskej jednoty.

12) Nádej a život

Obrad skončil a manželia vychádzajú bránou chrámu do nového života. Už nikdy nebude ich život taký ako predtým. Starý život zostal pred chrámom a vo vnútri došlo k premene. Vychádzanie páru pod portálom symbolizuje vstup do novej skutočnosti. Nad nimi sa ako neviditeľný portál klenie nádej a očakávanie. Nádej nevesty a ženicha, že dajú život novým ľuďom, ktorí by bez ich spojenia nikdy nevznikli. Od ich manželstva závisia neviditeľné osudy budúcich pokolení.

13) Radosť

Svadobná hostina je symbolom radosti. Nielen nevesta a ženich, ale všetci zúčastnení pociťujú radosť. Družičky, ktoré sú slobodné vidia svoju budúcnosť, ktorú si predstavujú rovnako radostnú, rodičia radostne očakávajú budúcnosť svojho rodu a všetci sú naplnení žiarivou krásou veselia a radosti. Svadba je jednou z mála dokonalých spojení krásy telesnej a duchovnej, je naplnením Božej vôle. Krása kresťanskej svadby je znásobená bezhriechosťou telesnosti a celkovým posvätným charakterom všetkých úkonov s ňou spojených. Odlesk tejto krásy dopadá na všetkých, je to veľké, Bohom posvätené, zmierenie padlého, telesného človeka s Bohom. Všetky úkony manželov sú odteraz posvätené a nemajú v sebe hriechosť. Človek, krstom obmytý od dedičného hriechu, v stave milosti posväcujúcej, sa telesne spája s druhým človekom a spolupracuje na

Božom stvoriteľskom pláne. To všetko, vedomie nevinnosti pred Bohom a zároveň radosť z telesnej lásky, naplňa pár radosťou, ktorá nie je za iných okolností možná, iba v posvätnom zväzku manželskom.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/krasa-svadobneho-obradu/>